

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 07 30
COM(2012) 422 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 762/2008 dėl valstybių narių akvakultūros statistikos pateikimo ir panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 788/96, įgyvendinimo

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 762/2008 dėl valstybių narių akvakultūros statistikos pateikimo ir panaikinamo Tarybos reglamentą (EB) Nr. 788/96, įgyvendinimo

1. ĮŽANGA

2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 762/2008¹ dėl valstybių narių akvakultūros statistikos pateikimo (toliau – Akvakultūros statistikos reglamentas). Reglamentas taikytas nuo 2009 m. sausio 1 d. ir juo panaikintas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 788/96². Reglamentu siekiama patenkinti įvairių duomenų, skirtų akvakultūros sektoriaus ir jo produkcijos stebėsenai, poreikį, pripažįstant svarbų šio sektoriaus vaidmenį ES.

Pagal 11 straipsnį „iki 2011 m. gruodžio 31 d. ir po to kas trejus metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai statistinių duomenų, kaupiamų vadovaujantis šiuo reglamentu, ir, visų pirma, jų svarbos ir kokybės vertinimo ataskaitą. Šioje ataskaitoje taip pat nagrinėjamas statistinių duomenų rinkimo ir sudarymo sistemos ekonomiškumas ir pateikiami geriausi pavyzdžiai, kaip sumažinti valstybių narių darbo krūvį ir padidinti duomenų naudą bei kokybę.“ Ataskaitoje apžvelgiama valstybių narių ir EEE šalių kartu su Komisija padaryta pažanga, susijusi su šio reglamento nuostatomis. Pagal reglamento 6 straipsnį reikalaujama, kad valstybės narės ir toliau teiktų išsamias metodines ataskaitas, kuriose nurodoma, kaip renkami duomenys ir rengiama statistika. Tai apima išsamią informaciją apie imčių metodus, skaičiavimo metodus ir duomenų šaltinius (išskyrus tyrimus) bei gautų įverčių kokybės įvertinimą. Ataskaita rengiama pagal informaciją, kurią valstybės narės pateikė vertinimo formose.

Akvakultūros duomenų rinkimo išlaidų efektyvumas įvertintas (kartu su kitomis statistikos sritimis) pagal Eurostato išlaidų efektyvumo tyrimą, kurį atliekant buvo nagrinėtos sritys, kurioms taikyta 2008–2012 m. Bendrijos statistikos programa³. Tyrimui reikalingi duomenys gauti iš Programavimo ir koordinavimo darbo grupės 2010 m. rugsėjo mėn. visoms valstybėms narėms, Islandijai, Norvegijai ir Šveicarijai pateiktų klausimynų.

2. APRĖPTIS IR TURINYS

Pagal reglamentą reikalaujama pateikti keturių sričių duomenis, įskaitant:

- a) kiekvienos akvakultūros rūšies metinę produkciją (apimtį ir vieneto vertę);
- b) gamtoje sugautos akvakultūros metinį papildymą (apimtį ir vieneto vertę);
- c) žuvų veislynų ir inkubatorių metinę produkciją;

---

¹ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 762/2008 dėl valstybių narių akvakultūros statistikos pateikimo ir panaikinant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 788/96. OL L 218, 2008 8 13, p. 1–13.

² 1996 m. balandžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 788/96 dėl valstybių narių akvakultūros produkcijos statistikos pateikimo. OL L 108, 1996 5 1, p. 1–7.

³ 2007 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1578/2007/EB dėl 2008–2012 m. Bendrijos statistikos programos (OL L 344, 2007 12 28, p. 15–43).

d) akvakultūros sektoriaus struktūrą.

Duomenis reikia pateikti kasmet, išskyrus struktūros (produkcijos metodų) duomenis, kurie pateikiami kas trejus metus. Pirmieji metai, už kuriuos prašyta pateikti duomenis (atskaitiniai metai) – 2008 m.; Eurostatas turėjo gauti šiuos duomenis iki 2009 m. gruodžio 31 d. Reglamente numatyta galimybė valstybėms narėms atidėti įgyvendinimą arba kai kuriems arba visiems reglamento reikalavimams taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą. Septynioms valstybėms narėms taikytas naujo reglamento įgyvendinimo pereinamasis laikotarpis (CZ, DE, EL, AT, PT, PL ir SI); jos pateiks 2011 ataskaitinių metų ir vėlesnių metų duomenis. Trims valstybėms narėms (AT, CZ ir LU) leista taikyti leidžiančias nukrypti nuostatas iki 2012 m. gruodžio 31 d., t. y. neteikti jokios informacijos (LU atveju) arba pateikti tik tam tikrų kategorijų duomenų įverčius vietoje išsamių patikrintų statistinių duomenų.

2.1 Duomenų rinkimas ir šaltiniai

Daugumoje valstybių narių duomenys renkami surašant visus registruotus akvakultūros gamintojus, tam kasmet paštu arba elektroniniu būdu pateikiant klausimynus. Akvakultūros gamybos įmonių registracija privaloma pagal ES gyvūnų sveikatos teisės aktus⁴. Daugelyje valstybių narių duomenų nepateikimo atvejai paprastai yra reti, todėl valdžios institucijoms paprasta išsamiau apklausti duomenų teikėjus. Kai kurios valstybės narės nurodo naudojančios pramonės šaltinių administracinius duomenis. Veterinarijos įstaigos ir žuvininkystės departamentai daugelyje šalių bendradarbiauja tikrinami registracijos duomenis ir gautą informaciją.

2.2 Valstybių narių duomenų rinkimo sistemos

Dėl kai kurioms valstybėms narėms taikomų pereinamojo laikotarpio nuostatų ir nuo reglamento leidžiančių nukrypti nuostatų aprašytas ne visų valstybių narių duomenų rinkimas.

Belgija

Atsižvelgiant į palyginti nedidelę produkciją, Belgija šiuo metu turi pateikti tik apibendrintus įverčius, kaip nustatyta Akvakultūros statistikos reglamento 3 straipsnyje. Metodinė Belgijos ataskaita dar nepateikta.

Bulgarija

Bulgarijos nacionalinė žuvininkystės agentūra (NAFA) tvarko nacionalinių akvakultūros įstaigų sąrašą ir prašo įmonių registruoti pardavimą, kad būtų galima sudaryti mėnesio pardavimo deklaracijas ir pateikti statistinius duomenis, kurių reikalaujama statistinės informacijos formose. Duomenų šaltiniai yra reguliariai tikrinami tarpusavyje, dėl tikslumo ir vėlavimų (daugiau nei 30 dienų). Atlikdami tikrinamuosius vizitus NAFA inspektorai taip pat tikrina duomenis.

Kipras

Žemės ūkio, gamtinių išteklių ir aplinkos ministerijos Žuvininkystės ir jūrų tyrimų departamentas (DFMR) atsakingas už akvakultūros statistiką Kipre; duomenų pateikimas nustatytas nacionaliniais

---

⁴ 2006 m. spalio 24 d. Tarybos Direktyva 2006/88/EB dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų akvakultūros gyvūnams ir jų produktams, ir dėl tam tikrų vandens gyvūnų ligų prevencijos ir kontrolės (OL L 328, 2006 11 24) ir 2008 m. balandžio 30 d. Komisijos sprendimas, įgyvendinantis Tarybos direktyvos 2006/88/EB nuostatas dėl internetinio informacijos puslapio, kad informaciją apie akvakultūros gamybos įmones ir leidimą turinčias perdirbimo įmones būtų galima gauti elektroninėmis priemonėmis (OL L 138, 2008 5 28, p. 12–20).

teisės aktais. Duomenys renkami daugiausia atliekant statistinį surašymą, papildomai atliekant tikrinimus vietoje ir apklausiant akvakultūros įmonių vadybininkus arba savininkus. Papildomos informacijos gaunama iš patvirtinimų dėl tvenkinių arba kanalų išteklių papildymo, informacijos apie eksportą, kurią teikia valstybinės veterinarijos tarnybos, ir žuvų pašaro importo duomenų. Šie įvairūs šaltiniai yra patikrinami tarpusavyje, o nustatytus neatitikimus tikrina DFRM Akvakultūros skyrius.

Danija

Danijos Žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės direktoratas renka duomenis pagal komercinių akvakultūros produkcijos įmonių kasmetines ataskaitas ir statistikos klausimynus. Renkami visos pramonės duomenys ir netaikomos imtys. Duomenys įrašomi Žuvininkystės direktorato tvarkomame akvakultūros registre. Kokybė užtikrinama patikrinant gautų duomenų išsamumą ir kitais tikslinimo metodais. Ypač daug dėmesio skiriama produkcijos kiekio ir vertės duomenims. Danija pabrėžė konkrečią žuvų veislynų ir inkubatorių duomenų (skaičiais ir gyvuoju svoriu) rinkimo problemą; pateikti apytiksliai perskaičiavimo koeficientai 2008 ir 2009 m. Drauge su kitomis valstybėmis narėmis Danija taip pat pabrėžė problemas dėl jauniklių apibrėžties ir nurodė, kad dėl skirtingų valstybių narių taikomų apibrėžčių gali būti nepagrįstai padidinami žuvų veislynų ir inkubatorių rodikliai.

Estija

Už akvakultūros duomenų rinkimą Estijoje atsakinga Estijos statistikos tarnyba. Duomenys renkami rengiant visų veikiančių akvakultūros įstaigų apklausas. Apklausa apima komercinę produkciją, veisimą, pardavimą ir tarpinę produkciją bei vartojimą. Renkami ne visi pagal Akvakultūros reglamentą reikalaujami kintamieji; kai kuriuos žuvų veislynų ir inkubatorių produkcijos rodiklius pagal rūšis reikia apskaičiuoti. Duomenys yra patikrinami pagal Aplinkos ministerijos išteklių papildymo duomenis ir akvakultūros pramonės paskelbtą informaciją. Dėl neatitikimų išsiaiškinama su duomenų teikėju telefonu arba e. paštu. Tačiau dėl konfidencialumo priežasčių galimybės patikrinti mikroduomenis yra ribotos. Duomenų nepateikimo rodikliai buvo maži, 2008 m. – tik 6 proc., o bendra duomenų kokybė laikoma gera. Estija nurodė konkrečią problemą dėl produkcijos, kurią bendrovės parduoda viena kitai, dvigubo skaičiavimo. Nors dedama daug pastangų neįskaičiuoti tokio pardavimo, pripažįstama, kad šios srities pažanga nepakankama.

Airija

Airijos jūrų žuvininkystės tarnyba (*Bord Iascaigh Mhara*) yra atsakinga už duomenų rinkimą ir teikimą Eurostatui. Už duomenų kokybę atsakingas Airijos jūrų žuvininkystės apsaugos tarnybos Tyrimų planavimo ir vertinimo skyrius. Kol kas Airija metodinės ataskaitos nepateikė. Tačiau mezgami veiklos ryšiai.

Ispanija

Aplinkos ir kaimo bei jūrų reikalų ministerijos (MARM) Statistikos poskyris atsakingas už akvakultūros duomenų rinkimą ir tvarkymą; jis veikia drauge su Andalūzijos autonimine sritimi (dėl jūrų akvakultūros) ir Baskų krašto autonimine sritimi (dėl visų akvakultūros aspektų), kituose autonominiuose regionuose duomenų rinkimo kompetencija tenka MARM. Duomenys renkami pateikiant klausimynus ir rengiant tyrimus. Tikrinamas duomenų nuoseklumas palyginti su ankstesnių metų duomenimis; dėl neatitikimų aiškinamasi su duomenų teikėju.

Didžioji dalis duomenų surenkama apklausiant akvakultūros įmones; renkami visos Ispanijos pramonės duomenys, o apklausos patikimumą Ispanijos valdžios institucijos laiko pakankamu.

Galicijoje taikomos papildomos stratifikuotos midijų gamintojų imtys. Ispanija nurodė konkrečią laisvėje sužvejoto laimikio įtraukimo į produkcijos ciklą kainų priskyrimo ir tikslaus perskaičiavimo koeficientų (individų skaičiaus perskaičiavimo į gyvo svorio tonas) problemą. Pilvakojsams moliuskams nenustatytas joks koeficientas.

Prancūzija

Prancūzijoje duomenis renka ir tvarko Žemės ūkio, maisto, žuvininkystės, kaimo reikalų ir planavimo ministerijos Jūrų žuvininkystės ir akvakultūros direktoratas. Žuvininkystės ir akvakultūros statistikos biuras taip pat dalyvauja apdorojant duomenis ir perduodant juos Eurostatui. Duomenys renkami taikant išsamią kasmetinę komercinių ir nekomercinių gamintojų apklausą paštu. Šiuo metu nacionalinio akvakultūros įmonių registro nėra ir susijusių subjektų (ypač pramonės įmonių) sąrašui atnaujinti naudojami įvairūs šaltiniai. Negavus duomenų atliekamas papildomas tikrinimas, o svarbiausių įmonių duomenys gali būti renkami atliekant apklausas telefonu. Trūkstami duomenys yra papildomi tos pačios geografinės srities panašių įmonių duomenimis. Tvirtinant duomenis ieškoma riktų, tikrinami vidaus duomenys ir lyginama pagal anksčiau pateiktus duomenis.

Vengrija

Vengrijoje Žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerijos Gamtos išteklių departamentas yra pagrindinė įstaiga, atsakinga už akvakultūros pramonės administravimą, o Žemės ūkio ekonomikos tyrimų ir informacijos institutas atsakingas už duomenų rinkimą ir apdorojimą. Duomenys renkami kasmet pateikiant klausimynus paštu. Be produkcijos, išteklių papildymo ir struktūros duomenų, kurių reikalaujama pagal teisės aktus, renkami duomenys apie meškeriojimą žuvų tvenkiniuose; nes šie duomenys pakankamai svarbūs. Įvedami duomenys tikslinami, lyginant su kiekvienai rūšiai ir amžiaus grupei nustatytais mažiausiomis ir didžiausiomis vertėmis. Dėl santykinai mažos statistinės tiriamosios grupės neatitikimus galima išsiaiškinti telefonu. Vengrija savo jau sistemose turi sukaupusi ilgesnio laikotarpio duomenų, todėl gali lyginti kelių metų duomenis. Taip pat lyginami skirtingų regionų duomenys. Vengrija praneša, kad duomenų rinkimo ir analizės sistemos atitinka dabartinius poreikius.

Italija

Žemės ūkio ministerija (*Ministero delle Politiche Agricole Alimentari e Forestali*) atsakinga už akvakultūros regionų duomenų rinkimo koordinavimą. Siekiant gauti reikiamus statistinius duomenis kasmet surašomos registruotos akvakultūros įmonės. Skaičiavimas neatliekamas. Italija nurodė keletą minėto reglamento interpretavimo problemų, įskaitant sąvokos „produkcija“ skirtumus Reglamente (EB) 762/2008 ir ankstesniame reglamente. Taip pat klausta dėl įvairių produkcijos metodų apibrėžčių ir akvakultūros struktūros galimo pajėgumo.

Latvija

Centrinė statistikos tarnyba renka duomenis visų ekonomiškai aktyvių akvakultūros įmonių duomenis, įskaitant duomenis pardavimui skirtos produkcijos duomenis (kiekį ir vertę), išteklių papildymui skirtą produkciją, struktūrinę informaciją ir užimtumo duomenis. Žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės departamentas atsako už duomenų nuoseklumą ir teikimą Europos Komisijai. Klausimynai pateikiami visai pramonei ir skaičiavimas neatliekamas. Nenustatyta jokių konkrečių Latvijos sistemų trūkumų.

Lietuva

Žuvininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (Vidaus vandenų ir akvakultūros skyrius) atsakinga už pradinių duomenų rinkimą ir tikslinimą. Duomenis rengia ir skleidžia Lietuvos statistikos departamentas. Duomenys renkami du kartus per metus rengiant apklausą paštu; dėl neatitikimų aiškinamasi telefonu. Netaikoma jokia speciali skaičiavimo metodika ir pranešama, kad pateikiami aukštos kokybės duomenys.

Malta

Nacionalinės statistikos tarnybos Žemės ūkio ir žuvininkystės skyrius atsako už akvakultūros duomenų rinkimą ir teikimą Europos Komisijai. Tai atliekama kasmet pateikiant klausimynus, kurie apima žuvų išteklius, pardavimą (sąnaudas ir išėigą), tarpinį vartojimą ir struktūrinę informaciją. Maltos pramonė yra gana nedidelė – ją sudaro šeši ūkiai, iš jų penki ūkiai užsiima tunų tuginimu. Gauti duomenys atidžiai tikrinami ir lyginami su gyvų žuvų pardavimo ir tarptautinės prekybos informacija. Pagrindinės Maltos nurodytos problemos yra susijusios su nedideliu imties grupės dydžiu, formų pildymo našta ir duomenų konfidencialumo užtikrinimu.

Nyderlandai

Žemės ūkio, gamtos ir maisto kokybės ministerija, Žuvininkystės produktų tarnyba ir Centrinė statistikos tarnyba yra susijusios su akvakultūros duomenų rinkimu ir tvarkymu. Kiautinių vėžiagyvių (midijų ir austrių) produkcija ekonominiu požiūriu Nyderlandams yra svarbiausia, tačiau dauguma įmonių yra mažos, daugelis – eksperimentinės. Duomenys gaunami iš įvairių šaltinių, įskaitant Nyderlandų žuvų augintojų asociaciją, Žuvininkystės produktų tarnybos Midijų skyrių ir Nyderlandų midijų gamintojų asociaciją. Akvakultūros gamintojai registruojami Žuvininkystės produktų tarnyboje ir teikia duomenis atsakydami į klausimynus. Midijų produkcijos ir kainų duomenys, tiek akvakultūros, tiek ir žvejybos sektoriuose gaunami iš aukcionų. Tačiau kiekvienos rūšies produkcijos duomenys pateikiami atskirai, todėl šiuo metu nėra dvigubo skaičiavimo arba neteisingų duomenų pateikimo. Austrių produkcijos duomenys gaunami iš administracinių įstaigų. Statistiniai žuvų auginimo duomenys patikrinami pagal nurodytus gamybos įmonių pajėgumus ir pašaro pardavimo duomenis.

Rumunija

Rumunijoje už akvakultūros duomenų rinkimą ir apdorojimą atsako Nacionalinė žuvininkystės ir akvakultūros agentūra (NAFA). Visos akvakultūros įmonės užregistruotos ir turi licencijas. Registre registruojama administracinė informacija ir informacija apie produkcijos metodus, įmonių struktūrą ir pagrindines auginamas rūšis, ir t. t. Informacija apie produkcijos apimtis ir vertes bei gaminių naudojimą renkama kas mėnesį. Duomenis renka regioniniai NAFA skyriai ir jie vėliau rengiami, tvirtinami ir skleidžiami centralizuotai.

Slovakija

Slovakijos statistikos tarnyba atsako už duomenų rinkimą, tvarkymą ir sklaidą. Duomenys renkami atliekant patvirtintų akvakultūros gamintojų surašymą paštu. Surašant renkami visos pramonės duomenys, skaičiavimas neatliekamas. Visi surašymo trūkumai patikrinami telefonu. Slovakija nurodė konkrečią problemą, susijusią su upėtakių produkcija. Naudojamų tvenkinių vanduo nėra mažai atsinaujinantis, o tai nevisiškai atitinka Akvakultūros reglamente nurodytą tvenkinių apibrėžtį.

Suomija

Suomijoje už akvakultūros duomenų rinkimą ir tvarkymą atsakingas Suomijos medžioklės ir žuvininkystės tyrimų institutas. Duomenys gaunami iš statistikos klausimynų, kurie išsiunčiami visoms į akvakultūros registrą įtrauktoms gamybos įmonėms. Negavus atsakymų paprastai atliekamas papildomas tikrinimas, kai kuriais atvejais duomenys gali būti renkami atliekant papildomas apklausas telefonu. 2009 m. atsakymus pateikė 76 proc. registruotų įmonių, o likusiųjų duomenys apskaičiuoti suskirstant rezultatus ir kiekvienam skirsniui taikant specialius koeficientus. Taikomos kainos – vidutinės pirmo pardavimo kainos, kurias parengė institutas.

Švedija

Nacionalinė statistikos tarnyba yra atsakinga už akvakultūros duomenų rinkimą, tvarkymą ir kaupimą bei jų perdavimą Europos Komisijai. Tai atliekama Švedijos žuvininkystės tarnybos pavedimu. Duomenys renkami atliekant kasmetinį surašymą paštu – renkami produkcijos (apimtis ir vertė), produkcijos aplinkos, metodų ir pramonės struktūros duomenys. Nepateikti duomenys arba neatitikimai yra tikrinami susisiekiant su duomenų teikėjais paštu (išsiunčiant pakaitinius klausimynus) ir apklausiant telefonu. Duomenų nepateikimo atvejų nedaug, apskaitomi visi svarbiausi gamintojai, todėl duomenys yra laikomi pakankamai išsamiais. Apdorojimo klaidos laikomos nereikšmingomis.

Jungtinė Karalystė

JK akvakultūros statistiniai duomenis kiekvieno regiono valdžia renka atskirai: Anglijoje ir Velse – Aplinkos, žuvininkystės ir akvakultūros centras (CEFAS), Škotijoje – Škotijos jūrų mokslo tarnyba (MSS), Šiaurės Airijoje – Žemės ūkio ir kaimo plėtros departamentas (DARD). Visos JK suvestinius duomenis rengia CEFAS. Duomenys nepaima informacijos, susijusios su Normandijos salomis arba Meno Sala. Anglijoje ir Velse duomenis renka Žuvų sveikatos inspekcijos darbuotojai, reguliariai atlikdami tikrinamuosius vizitus. Škotijoje duomenys renkami teikiant kasmetinį klausimyną, kuris siunčiamas visoms registruotoms gamybos įmonėms, o Šiaurės Airijoje akvakultūros gamintojams paštu nusiunčiami pranešimai, prašant pateikti informaciją Akvakultūros reglamente nurodytu formatu.

Teikdama žuvų duomenis pramonė tinkamai bendradarbiauja ir gaunama beveik 100 proc. visų reikalaujamų duomenų. Su kiautiniais vėžiagyviais susiję duomenys taip pat laikomi išsamiais, bet tebėra tam tikrų problemų dėl apibrėžčių, įskaitant teritorijų, kuriose auginami midijų jaunikliai (lervos), įtraukimą. Apimtys duomenys nėra apskaičiuojami, bet kainoms apskaičiuoti naudojami įvairūs šaltiniai.

EEE šalys

Islandija

Islandijos Žuvininkystės ir žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės direktoratas atsakingas už akvakultūros duomenų rinkimą ir apdorojimą. Islandijos statistikos tarnyba yra atsakinga už duomenų siuntimą Europos Komisijai. Duomenys renkami kasmet pildant elektroninį klausimyną, kuriame pateikiama informacija apie produkciją ir pardavimą, produkcijos metodus ir aplinką bei vieneto struktūrą. Tos pačios įmonės gamybos įmonės privalo teikti atskiras ataskaitas. Duomenys patikrinami bendradarbiaujant su Islandijos veterinarijos ir maisto administracija, kuri taip pat reikalauja, kad visos akvakultūros įmonės būtų užregistruotos. Į duomenų teikėjus kreipiamasi dėl trūkstamos informacijos arba prašant ištaisyti neatitikimus. Gaunami visos pramonės klausimynai ir netaikomos imtys. Nors taikomi įvairūs duomenų tikrinimo metodai, duomenų rinkimo sistema yra gana nauja, todėl negalima daryti galutinių išvadų dėl duomenų kokybės.

Norvegija

Žuvininkystės direktorato statistikos departamentas ir Statistikos tarnyba yra atsakingos už duomenų rinkimą ir skelbimą. Žuvininkystės departamentas užtikrina kokybę ir pateikia duomenis Europos Komisijai. Pagal nacionalinės teisės aktus reikalaujama, kad visi komerciniai ir tyrimus atliekantys akvakultūros gamintojai pateiktų valdžios institucijų prašomus duomenis. Pildomi penki atskiri popieriniai klausimynai, atsižvelgiant į produkcijos tipą ir rūšį. Be to, tikrinama gautų duomenų kokybė, duomenys patikrinami papildomai juos tvarkant.

2.2 Duomenų kokybė

Dauguma duomenų teikėjų nurodė, kad duomenis pateikė pakankamai daug pramonės įmonių ir duomenų kokybė buvo gera. Kelios šalys nurodė konkrečias duomenų kokybės problemas. Islandija pabrėžė, kad jų duomenų rinkimo sistema yra nauja, todėl sudėtinga tiksliai įvertinti duomenų kokybę, tačiau, kaip ir daugelis kitų, ji nurodė, kad siekiama nuolat tobulinti sistemą. Pateiktus produkcijos duomenis galima palyginti su duomenimis, pateiktais pagal ankstesnę Akvakultūros reglamentą (žr. priedą), todėl galima objektyviai spręsti dėl pateiktų ataskaitų kokybės. Eurostatui pateikti duomenys atitinka keitimosi statistiniais duomenimis ir metaduomenimis standartus (SDMX) ir apibrėžtis, todėl gavus duomenis galima atlikti bazinį patikrinimą pagal duomenų schemą. Šiuo metu Eurostatas rengia sudėtingesnę „antrojo lygio“ tikslinimą, kurio metu bus tikrinamas įvairių metų duomenų nuoseklumas ir nustatomi riktai bei tikrinamas vidinis duomenų nuoseklumas, pavyzdžiui, ar nurodytos rūšys atitinka deklaruotą produkcijos aplinką ir metodą. Galima teigti, kad bendras įvairių metų suvestinių duomenų nuoseklumas yra geras. Tačiau išsamesniu produkcijos rūšies ir rūšių lygmeniu išskiriami įvairūs atvejai, pvz., skiriasi kai kurių valstybių narių pateikti atskirų rūšių duomenys. Iš dalies taip gali būti dėl to, kad tam tikrais atvejais pateikiami genčių arba rūšių grupių duomenys, o ne kiekvienos rūšies duomenys. Kai kuriais atvejais trūko duomenų apie maistui skirtą kiaušinėlių produkciją, kai gauta neoficialių duomenų apie tokią vykdomą veiklą, pvz., Italijoje.

Žuvų veislynų ir inkubatorių produkcijos duomenų atveju, daugelio šalių suvestiniai šalies ir rūšių grupės duomenys laikomi skaidriais ir nustatyta, kad dviejų metų, už kuriuos buvo teikiami duomenys, duomenys yra nuoseklūs. Atskirų rūšių duomenų nuoseklumas yra kur kas prastesnis, bet galimai atspindi didesnę teikiamų duomenų tikslumą ir įgytą patirtį. Matyti, kad 2008 m. taikyti bendresni rūšių kodai, ypač teikiant duomenis apie moliuskus. Tačiau kai kuriais atvejais duomenų tikslumas sumažėjo, pavyzdžiui sumažėjo rūšių aprėptis, ypač Rumunijoje, kuri 2009 m. pateikė tik

diadrominių žuvų produkcijos duomenis. Danija pateikė tik informaciją apie svorį (kilogramais), o ne milijonais vienetų, tačiau ji ketina išspręsti šią problemą.

Kai kurių šalių įvairių metų duomenys labai skiriasi, pvz., Jungtinėje Karalystėje, kuri nurodė didelį kiaušinėlių ir jauniklių kiekio produkcijos sumažėjimą. Kai kurios valstybės narės, visų pirma Vokietija ir Danija, kreipėsi dėl reglamente pateiktos jauniklių apibrėžties paaiškinimo. Ši apibrėžtis nėra pateikta atskirai, tačiau laikoma, kad ji sutampa su FAO akvakultūros klausimyne pateikta apibrėžtimi, t. y. lervos, jaunikliai ir pan. Dėl žuvų veislynų ir inkubatorių produkcijos duomenų, kurie teikiami savanoriškai, dauguma valstybių narių pateikė bent dalinę informaciją.

Dėl gamtoje sugautos akvakultūros papildymo duomenų, Ispanija nurodė konkrečią problemą, susijusią su vienetų perskaičiavimu į gyvą svorį koeficientais ir nurodė, kad nėra patikimų su kai kuriais moliuskais susijusių duomenų. Tai susiję su 2008 m. (pirmųjų nagrinėtų ataskaitinių metų) duomenimis.

Pramonės struktūros duomenys teikiami kas trejus metus ir todėl sunkiau juos patvirtinti palyginant su kitų metų duomenimis. Tam tikrus duomenis rinko FAO ir nors jie nebuvo išsamūs (ypač ankstesnių metų nei buvo peržiūrėtas Akvakultūros reglamentas), pagal tas ataskaitas buvo galima patikrinti tam tikrų duomenų nuoseklumą. Keliose ataskaitose buvo vidinių neatitikimų, pavyzdžiui, produkcijos metodas neatitiko deklaruotos rūšies arba nurodyti vienetai neatitiko produkcijos rūšies. Su struktūrinių duomenų kokybe susiję klausimai vis dar aktualūs kai kurioms valstybėms narėms ir tai kliudo skelbti duomenis.

Kai kurios valstybės narės pateikė konfidencialius duomenis ir tai trukdė paskelbti išsamius duomenis. Šiuo metu bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis rengiamas Protokolas dėl akvakultūros statistikos konfidencialumo (konfidencialumo chartija), pagal kurį Eurostatas galės veiksmingiau tvarkyti duomenis ir užtikrinti statistinių duomenų konfidencialumą.

3. DUOMENŲ NAUDOJIMAS (DUOMENŲ SKLAIDA)

Su valstybių narių ataskaitomis nemokamai galima susipažinti Eurostato duomenų sklaidos bazėje adresu http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database. Duomenys taip pat skelbiami Eurostato statistinių duomenų knygelėse, naujausi – leidinyje *Agriculture and fishery statistics - Main results - 2009-10'* (ISBN: 978-92-79-20424-1).

4. PAGRINDINĖS IŠVADOS. REZULTATŲ ANALIZĖ

21 valstybė narė ir Norvegija pateikė informaciją Eurostato išlaidų efektyvumo tyrimui, kuriame nagrinėtos 2008–2012 m. Bendrijos statistikos programoje nurodytos sritys. Iš šalių, kurios akvakultūros duomenų neteikia pagal pereinamojo laikotarpio nuostatas, daugiau nei pusė nurodė, kad duomenų teikimo Eurostatui našta buvo nedidelė, o likusios nurodė, kad našta buvo vidutinė. Kadangi ne visos valstybės narės šiuo metu siunčia duomenis, išsamesnė ekonominės naudos analizė šiame etape nebūtų naudinga. Valstybių narių bus prašoma pateikti šią informaciją per Žuvininkystės statistikos darbo grupę ir atitinkamose jų metodinėse ataskaitose.

Be Akvakultūros statistikos reglamento, egzistuoja kiti EB reikalavimai rinkti ir teikti informaciją apie akvakultūros sektorių. Tokios informacijos stebėsenos ir teikimo infrastruktūra jau nustatyta. Tai iš dalies paaiškina, kodėl valstybės narės mano, kad statistinių duomenų teikimo našta nėra labai didelė. Akvakultūros statistikos reglamentas taip pat apima daugelį parametrų, kurių taip pat prašoma FAO akvakultūros klausimynuose. FAO sutinka priimti tą pačią informaciją, kuri siunčiama Eurostatui, todėl duomenis nebūtina teikti du kartus.

EB reikalavimai apima akvakultūros įmonių registrų rengimą gyvūnų sveikatos tikslais (kaip nurodyta anksčiau) ir ekonominės bei biologinės informacijos rinkimą, nustatytą EB duomenų rinkimo sistemos (toliau – DRS) reglamente⁵. Pagal DRS reikalaujama pateikti tam tikrus produkcijos ir struktūrinius duomenis, tačiau jų aprėptis ir taikymo sritis palyginti su Akvakultūros statistikos reglamentu skiriasi.

Statistinių duomenų rinkimo apibendrinti rezultatai pateikiami ataskaitos prieduose. ES akvakultūros produkcijos duomenys už visus metus po Akvakultūros statistikos reglamento priėmimo gauti iš visų valstybių narių; valstybės narės, kurioms leista vėliau įgyvendinti Akvakultūros statistikos reglamentą, ir toliau teikia duomenis, kurių reikalaujama pagal ankstesnį reglamentą (Reglamentą (EB) Nr. 788/96), ir teikia duomenis FAO. 2009 m. produkcijos apimtis ES pasiekė beveik 1,3 mln. tonų, iš jų 77 proc. buvo iš jūrų: 52 proc. iš Atlanto vandenyno ir 24 proc. iš Viduržemio ir Juodosios jūrų.

Keturių šalių – Ispanijos, Prancūzijos, Jungtinės Karalystės ir Italijos – 2009 m. produkcija sudarė beveik 66 proc. ES produkcijos. Ispanijos produkcija (268 tūkst. tonų) sudarė didžiausią dalį – 22 proc., Prancūzijos (236 tūkst. tonų) – 21 proc., Jungtinės Karalystės (beveik 197 tūkst. tonų) – 15 proc., Italijos (daugiau nei 162 tūkst. tonų) – 13 proc. Norvegijos produkcija (beveik 962 tūkst. tonų) sudaro daugiau nei 74 proc. visos ES produkcijos.

2009 m. moliuskai (daugiausia Viduržemio jūros ir valgomosios midijos) sudarė daugiau nei pusę visos produkcijos apimties. Iš auginamų jūrinių žuvų, atlantinės lašišos, auksaspalvės dorados ir paprastieji vilkešeriai buvo reikšmingiausi pagal produkcijos apimtį, o upėtakiai ir paprastieji karpiai – svarbiausios gėlavandenės rūšys.

Kelios valstybės narės nurodė ekonomiškai reikšmingą žmonių maistui skirtų žuvų ikrių produkciją, kuri sudarė šiek tiek mažiau nei 1 000 tonų duomenis pateikusiose šalyse ir kurios vertė – daugiau nei 22 mln. EUR. Upėtakių ikrių produkcija sudarė beveik 98 proc. produkcijos pagal apimtį, tačiau mažiau nei pusę produkcijos pagal vertę. Mažiau nei 2 proc. produkcijos sudarę eršketų ikrai sudarė daugiau nei pusę visos nurodytos vertės.

Aštuonios valstybės narės pateikė informaciją apie sugautą akvakultūrą. Svarbiausia rūšis yra midijos (valgomosios midijos ir Viduržemio jūros midijos) ir paprastieji tunai.

Informacija apie žuvų veislynų ir inkubatorių produkciją pagal kiekvienos šalies apimtį daugiausia atitinka bendrosios produkcijos informaciją – Ispanija ir Prancūzija yra svarbiausios gamintojos.

Daugumoje susijusių valstybių narių už akvakultūros statistiką atsako Žemės ūkio ministerija (arba susijusios įstaigos), o ne nacionalinės statistikos įstaigos.

---

⁵ 2008 m. vasario 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 199/2008 dėl Bendrijos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo, OL L 60, 2008 3 5, p. 1–12.

5 IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Kadangi keliose valstybėse narėse tebetaikomos Reglamento (EB) Nr. 762/2008 įgyvendinimo pereinamojo laikotarpio nuostatos, šiuo metu negalima išsamiai įvertinti sąnaudas ir naudą, susijusias su duomenų rengimu. Išsamesnis vertinimas bus atliekamas pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, prižiūrint Žuvininkystės statistikos darbo grupei. Šį vertinimą bus prašoma atlikti papildant metodines ataskaitas. Šiuo metu valstybės narės atitikties našta vertina kaip mažą arba vidutinę.

Ataskaitose dauguma valstybių narių pakankamai išsamiai nurodė taikomą metodiką, kad ją būtų galima įvertinti. Dauguma valstybių narių taiko kasmetinį surašymą paštu, kuris apima visą komercinę produkciją. Rengiant duomenis skaičiavimas taikomas pakankamai retai.

Kadangi dar ne visos valstybės narės teikia duomenis pagal Akvakultūros statistikos reglamentą, buvo neįmanoma parengti visų ES akvakultūros duomenų, išskyrus produkciją. Kai kurios valstybės narės susidūrė su išsamių duomenų rinkimo pagal naujus reikalavimus problemomis, ruošdamos savo duomenų rinkimo sistemas, bet siekia išspręsti šiuos klausimus konsultuodamosi su Eurostatu ir tobulindamos savo veiklą. Daugumos valstybių narių produkcijos ir žuvų veislynų ir inkubatorių papildymo suvestinių duomenų kokybė yra gana didelė, tačiau smulkesnio lygmens duomenų kokybė blogesnė ir siekiant didesnio duomenų nuoseklumo ateityje reikėtų papildomų pastangų. Taip pat reikia išspręsti konkrečias produkcijos ciklo etapų apibrėžčių problemas.

Kai kurios valstybės narės tebepatiria duomenų kokybės problemų, ypač susijusių su struktūros duomenimis. Šios problemos sprendžiamos dvišališkai drauge su valstybėmis narėmis. Eurostatas šiuo metu dalyvauja įgyvendinant naujas informacijos sistemas, kuriomis bus anksti nustatomos kokybės problemos ir sudaroma galimybė greičiau jas ištaisyti ir paskelbti duomenis. Kai kurie struktūros duomenys teikiami kasmet FAO (tais metais, kai Eurostatas nerenka duomenų) ir šios ataskaitos turėtų būti naudojamos Eurostatu struktūros duomenų ataskaitoms patikrinti.

Eurostatas, pasitelkęs valstybių narių ekspertų darbo grupę, rengia konfidencialumo chartiją. Joje bus apibrėžta, kaip Eurostatas tvarkys duomenis siekdamas užtikrinti konfidencialumą ir koku būdu galima dalytis duomenimis su Komisijos tarnybomis ir kitomis suinteresuotosiomis įstaigomis, įskaitant FAO.

Priedas. Lentelės ir diagramos

1 lentelė. Bendroji akvakultūros produkcija, išskyrus žuvų veislynus ir inkubatorius

	<i>Tonomis gyvojo svorio</i>		<i>Vertė (tūkst. EUR)</i>	
	2008	2009	2008	2009
ES 27	1255332	1301866	3440127	3245953
BE	126	576	668	4035
BG	7251	7912	16538	19513
CZ	20395	20071	41538	39267
DK	37216	34131	98276	88240
DE	43977	39957	97080	94240
EE	475	654	1772	2235
IE	44871	47212	92443	104271
EL	114888	121971	369913	397791
ES	252286	268565	413458	396739
FR	238249	236438	691604	697965
IT	157865	162325	465601	474863
CY	3776	3356	33145	16464
LV	583	517	1529	1115
LT	3008	3428	6636	6655
HU	15000	14171	30373	26495
MT	6727	5619	93763	47057
NL	46621	55561	96601	84109
AT	2087	2141	12741	13879
PL	36813	36503	73285	76373
PT	7352	6727	40175	34064
RO	12496	13131	18131	16990
SI	1315	1308	3485	3069
SK	1078	823	2749	1766
FI	13439	13627	36845	39582
SE	7596	8540	23248	18436
UK	179843	196603	678531	540741
IS	5088	5165	15567	19115
NO	843731	961840	2109992	2572091

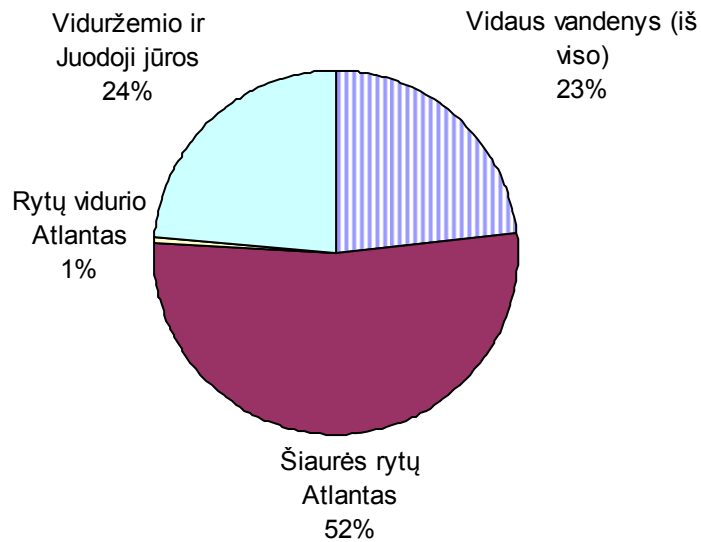
Specialios reikšmės:

- netaikoma, faktinė nulinė reikšmė arba visuomet taikoma nulinė reikšmė

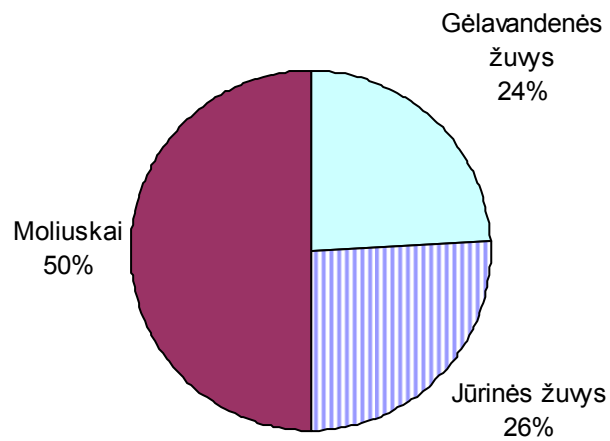
0 naudota mažiau nei pusė vieneto

: nėra duomenų

1 diagrama. ES akvakultūros produkcija pagal FAO pagrindines žvejybos zonas (2009 m.)

2 diagrama. ES akvakultūros produkcija pagal rūšių grupes (2009 m.)

2 lentelė. ES gamtoje sugautos akvakultūros papildymas

		2008		2009	
		Kiekis (tūkst.)	Tonomis (gyvojo svorio)	Kiekis (tūkst.)	Tonomis (gyvojo svorio)
EE	Gėlavandenės žuvis	-	0	-	429
		-	0	-	429
IE	Moliuskai	-	17378	-	17879
		-	17378	-	17879
ES	Moliuskai	343	10807	224	10349
	Vėžiagyviai	22	-	-	5
	Gėlavandenės žuvis	3845	-	1500	2
	Jūrinės žuvis	34	-	-	2845
		4244	10807	1724	13201
FR	Moliuskai	-	6379	-	9612
		-	6379	-	9612
IT	Moliuskai	-	3871	-	4641
	Gėlavandenės žuvis	-	-	-	10
	Jūrinės žuvis	-	340	-	28
		-	4211	-	4679
CY	Jūrinės žuvis	-	645	-	-
		-	645	-	-
MT	Jūrinės žuvis	-	c	-	c
		-	c	-	c
NL	Moliuskai	-	19700	-	51900
		-	19700	-	51900
UK	Moliuskai	-	7082	-	2010
	Gėlavandenės žuvis	7	-	-	-
	Jūrinės žuvis	2400	-	65	-
		2407	7082	65	2010

Specialios reikšmės:

- netaikoma, faktinė nulinė reikšmė arba visuomet taikoma nulinė reikšmė

0 naudota mažiau nei pusė vieneto

: nėra duomenų

c konfidencialu

Gėlavandenės žuvis apima diadrominių rūšių žuvis, pvz. upėtakius. Jūrinės žuvis apima atlantines lašišas

3 lentelė. ES žuvų veislynų ir inkubatorių produkcija

mln.

	2008		2009	
	Kiaušinėliai	Jaunikliai	Kiaušinėliai	Jaunikliai
BG	92	23	44	16
DK	:	:	:	:
EE	1	1	7	2
IE	8	93	3	90
ES	232	1105	205	782
FR	-	838	1022	1390
IT	163	176	157	133
CY	-	13	0	13
LV	-	42	-	38
LT	0	155	0	932
HU	1	69	0	46
MT	-	-	C	c
NL	-	13	-	9
RO	-	17	-	0
SK	27	15	31	7
FI	57	373	71	294
UK	143	163	86	85
SW	-	3	-	3

4 lentelė. ES pramonės struktūra 2008 m.

	Hektarais					Tūkst. kubinių metrų					km
	Žuvis	Vėžiagyviai	Moliuskai	Jūrų žolės	Iš viso	Žuvis	Vėžiagyviai	Moliuskai	Jūrų žolės	Iš viso	Moliuskai
BG	2666	-	655	-	3321	377	-	-	-	377	-
DK	77	-	412	-	489	1298	-	-	-	1298	-
EE	7306	6	-	-	7312	67	-	-	-	67	-
IE	2085	2	11472	5	13563	-	-	-	-	-	-
ES	8168	1047	1158	19	10392	8789	3	56	0	8849	23098
FR	1072	178	15521	22	16793	2306	-	-	-	2306	1684
IT	155081	12328	13224	-	180633	4863	-	-	-	4863	2659
CY	-	2	-	-	2	984	-	-	-	984	-
LV	4350	-	-	-	4350	17	-	-	-	17	-
LT	9200	-	-	-	9200	1149	-	-	-	1149	-
HU	24243	-	-	-	24243	14	-	-	-	14	-
MT	-	-	-	-	-	2334	-	-	-	2334	-
NL	0	-	7945	-	7945	-	-	-	-	-	-
SK	1886	-	-	-	1886	27	-	-	-	27	-
FI	6864	-	-	-	6864	1913	776	-	-	2689	-
UK	3804	-	1567	-	5372	17040	-	-	-	17040	-
SW	12	-	-	-	12	528	-	-	-	528	1332

Specialiosios reikšmės:

- netaikoma, faktinė nulinė reikšmė arba visuomet taikoma nulinė reikšmė

0 naudota mažiau nei pusė vieneto

: nėra duomenų